

แนวทางในการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ
: กรณีศึกษา ชมรมอู้อัยปี

นางสาววิไลลักษณ์ ไกรสุวรรณสาร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเคหะพัฒนาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเคหการ ภาควิชาเคหการ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-2071-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

HOUSING PREPARATION FOR THE ELDERLY
: A CASE STUDY OF CENTENARIAN CLUB

Miss Wilailak Kraisuwannasam

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Housing Development in Housing

Department of Housing

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-2071-8

วิไลลักษณ์ ไกรสุวรรณสาร : แนวทางการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา ชมรมอยู่
 ร้อยปี. (HOUSING PREPARATION FOR THE ELDERLY : A CASE STUDY OF CENTENARIAN
 CLUB) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ สุปรียา หิรัญโร, อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : อาจารย์
 ไตรรัตน์ จารุทัศน์, 160 หน้า. ISBN 974-17-2071-8

ประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในขณะที่ผู้สูงอายุยังมีทางเลือกที่อยู่อาศัยค่อนข้างจำกัดด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ กัน ผู้สูงอายุที่มีฐานะดี มีความรู้ และมีความห่วงใยสุขภาพ เช่น ผู้สูงอายุสมาชิกชมรมอยู่ร้อยปี น่าจะตระหนักถึงความสำคัญของการอยู่อาศัยที่มีต่อภาระเงินในชีวิตมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ การวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสังคม เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิตทางสังคม และความคิดเห็นของกลุ่มดังกล่าวเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยการออกแบบสอบถามจำนวน 260 ชุดถึงสมาชิกชมรมฯ ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่าง 2 ใน 3 เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 60-69 ปี มีสถานภาพสมรส มีบุตร มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป เกษียณอายุราชการ และมีรายได้หลักจากเงินบำนาญ มีรายได้ครอบครัวระหว่าง 20,000-50,000 บาทต่อเดือน ยังสามารถดูแลตนเองได้และให้ความสำคัญกับกิจกรรมด้านสุขภาพเป็นหลัก ที่อยู่อาศัยปัจจุบันอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นลักษณะบ้านเดี่ยว โดยเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ อยู่กับลูกหลานและคู่สมรสในบ้านหลังเดียวกัน ยังคงพักอยู่ชั้นบนของที่อยู่อาศัย และพบว่าไม่มีปัญหาด้านที่อยู่อาศัยทั้งด้านพื้นที่ใช้สอย สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยคิดแยกอยู่อาศัยกับลูกหลานเนื่องจากรักและผูกพันกับที่อยู่อาศัยปัจจุบัน

ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าน่าจะเป็นที่อยู่อาศัยซึ่งมีผู้อยู่อาศัยหลากหลายกลุ่มวัยและอายุไม่ใช่เฉพาะแต่เพียงกลุ่มผู้สูงอายุเท่านั้น ควรมีที่ตั้งอยู่ในเขตปริมณฑลหรือต่างจังหวัดซึ่งมีสภาพแวดล้อมดี เป็นลักษณะหลัง ๆ ห่างหรือติดกันบ้าง ไม่ใช่อาคารสูง ควรมีผู้ช่วยอยู่อาศัย และผู้สูงอายุควรมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยไม่ใช่การเช่า บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ควรจัดให้มีส่วนใหญ่เน้นเรื่องสุขภาพ เช่น อาหาร กิจกรรมด้านสุขภาพ แพทย์ตรวจรักษาเป็นระยะ ๆ สวัสดิภาพ และห้องปฏิบัติการ

ผู้สูงอายุกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยได้ยิน และ 3 ใน 4 เห็นด้วย กับแนวความคิดในการจัดที่อยู่อาศัยลักษณะชุมชนผู้สูงอายุโดยเอกชน แต่มีเพียงครึ่งหนึ่งสนใจจะไปอยู่ในชุมชนผู้สูงอายุที่ตนพอใจ เพราะจะได้มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีกิจกรรมร่วมกับคนวัยเดียวกัน ได้รับการดูแลจากผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ และมีความสงบและส่วนตัว ทั้งนี้กลุ่มผู้สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุนั้นมีลักษณะเฉพาะ เช่น เป็นโสด ไม่มีบุตร มีการศึกษาดี แต่อาจมีกำลังซื้อไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจการไปอยู่ชั่วคราวในชุมชนผู้สูงอายุคล้ายการพักผ่อนในโรงแรมหรือรีสอร์ทซึ่งเป็นทางเลือกหนึ่งของการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยชั่วคราวสำหรับผู้สูงอายุ

สรุปได้ว่าแนวความคิดชุมชนผู้สูงอายุเริ่มเป็นที่รู้จักในประเทศไทย อย่างไรก็ตามผู้สูงอายุในการศึกษานี้ส่วนใหญ่ยังเห็นว่าที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุควรมีลักษณะผู้อยู่อาศัยหลากหลายกลุ่มอายุ และยังคงต้องการอยู่กับลูกหลานในบ้านหลังเดิมต่อไป ดังนั้นจึงเสนอแนะว่า แนวทางการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุซึ่งมีกำลังซื้อต้องพิจารณาถึงรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุไทยซึ่งมีความผูกพันกับครอบครัวสูง โดยอาจผสมผสานความต้องการของกลุ่มผู้สูงอายุกับความต้องการของวัยอื่น ๆ ในโครงการที่อยู่อาศัยทั่วไป และเสริมบริการสิ่งอำนวยความสะดวกซึ่งรองรับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ควรส่งเสริมให้มีการเตรียมพร้อมในการปรับสภาพที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมกับวัย เพื่อให้ผู้สูงอายุที่ส่วนใหญ่ที่ยังต้องการอยู่อาศัยในที่เดิมสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมั่นคงปลอดภัย

ภาควิชา.....เคหการ.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....เคหการ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 ปีการศึกษา.....2545.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4474614025 : MAJOR HOUSING

KEYWORD : ELDERLY HOUSING

WILAILAK KRAISUWANNASARN : HOUSING PREPARATION FOR THE ELDERLY : A CASE STUDY OF CENTENARIAN CLUB. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.SUPREECHA HIRANRO, THESIS CO-ADVISOR : PROF.TRIRAT JARUTHAT, 160 pp. ISBN 974-17-2071-8

Thailand's elderly population is increasing while elderly housing options are limited due to various reasons. The elderly who can afford and are concerned about their life, such as those who are Centenarian Club's members, are expected to recognize the impact of their living arrangement. The objectives of this study are to study the social and economic status of such groups as well as their living patterns especially their housing. The study also focuses on their opinions regarding housing for the elderly. A total of 260 elderly, aged 50+, were randomly selected from the 1,000 members of Centenarian Club, and questionnaires were used for the data collection.

The findings show that most respondents are female aged 60-69 years old, were married with no more than 3 children and have educational background of bachelor degree and higher. Most of them are retired with the main source of income from their pension. The household income ranges from Baht 20,000 to 50,000 per month. Most are active retirees and still in good health. Their major activities are health related. They reside in the Bangkok area in a single house with their family. Most of them stay on the upper floor of the house instead of residing on the ground floor as usual and report no housing problems. Since most of them love and have special bonds with their present residences, they do not want to move elsewhere.

Regarding their opinions on housing for the elderly, they suggest housing for all age groups rather than for elderly only. Elderly housing should be located in the Metropolitan area or upcountry, detached or clustered, having choices for the co-residents and elderly should have housing ownership. The desired services and facilities in the elderly housing projects are health related such as provision of daily meals, health-related activities, periodical check ups by doctors, fitness facilities for the elderly and meditation room. Most respondents know and agree with the retirement community concept with the reasons that elderly will have a better environment, have friends and receive good care. However, only half of respondents specifically those who are single, having no children, are interested in staying at a retirement community. Most of them show high interest in a temporary lodging as a holiday resort which is considered a good alternative housing preparation for the elderly.

The findings imply that the concept of a retirement community starts to be known. However, most of the studied elderly prefer to stay with their children in their present home throughout their lifetime and suggest that elderly housing should contain all age groups. Suggestions for this study are that in housing preparation for the elderly who can afford it should take into account the special characteristics of the Thai elderly who usually have strong bonds with their family. Their housing options would include housing for all age groups or rooms for the elderly rather than segregating them from society. The missing required services and facilities of the elderly should be added to the housing projects. Finally, the elderly who wish to "age in place" or stay in their present residences throughout their lifetime should be educated on housing modification in order to cope with their living patterns and add greater safety to their life.

Department.....Housing.....Student's signature.....
Field of study.....Housing.....Advisor's signature.....
Academic year.....2002.....Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยคำแนะนำ ข้อคิดเห็น การสนับสนุนช่วยเหลือเป็นอย่างดีของ รองศาสตราจารย์ สุปรีชา หิรัญโร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งท่าน อาจารย์ ไตรรัตน์ จารุทัศน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมซึ่งคอยให้คำปรึกษาเรื่องวิทยานิพนธ์รวมทั้งให้การแนะนำเป็นอย่างดีตลอดหลักสูตร รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร ชโยวรรณ จากวิทยาลัยประชากรศาสตร์ ซึ่งให้คำปรึกษาในสวนงานวิจัยด้านผู้สูงอายุต่าง ๆ และแพทย์หญิง นาฏ ฟองสมุทร ที่ได้พาชมและแนะนำโครงการที่พักอาศัยผู้สูงอายุของสมาคมกาชาดไทย

นอกจากนี้ ขอขอบพระคุณ ดร. ระเด่น ทักษณา ประธานชมรมอยู่ร้อยปี และนายแพทย์ บรรจบ ชุณหสวัสดิกุล เลขานุการชมรมฯ ผู้ให้การสนับสนุนในการเข้าสัมภาษณ์กลุ่มสมาชิกและให้คำปรึกษาต่าง ๆ สมาชิกชมรมฯ และเจ้าหน้าที่ของชมรมฯ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการเอื้อเฟื้อข้อมูลต่าง ๆ เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นและเพื่อนร่วมงาน ที่ให้คำปรึกษา กำลังใจและการช่วยเหลือตลอดปีการศึกษา รวมทั้งคุณบัญชา และด.ช. ธนัท สินธพเรื่องชัยที่เป็นกำลังใจสำคัญของการศึกษานี้

วิไลลักษณ์ ไกรสุวรรณสาร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนผัง.....	ฐ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฑ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	5
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
1.5 ข้อจำกัดในการศึกษา.....	6
1.6 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	9
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนสภาวะแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ.....	13
2.3 สถานภาพและความต้องการของผู้สูงอายุ.....	15
2.4 ทฤษฎีกิจกรรม.....	17
2.5 แนวความคิดเกี่ยวกับการย้ายที่อยู่อาศัย.....	18
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
3.2 วิธีการศึกษา.....	29
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29

3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	32
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		
4.1	สภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และการดำเนินชีวิตทางสังคมของผู้สูงอายุ สมาชิกชมรมอยู่ร้อยละปี-ชีวิตเป็นสุข.....	36
4.1.1	สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	36
4.1.2	สภาพทางสังคม.....	37
4.1.3	สภาพทางเศรษฐกิจ.....	41
4.1.4	สภาพการดำเนินชีวิตทางสังคม.....	46
4.2	ความคิดเห็นของผู้สูงอายุชมรมอยู่ร้อยละปี-ชีวิตเป็นสุขต่อที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุ.....	69
4.2.1	ความคิดเห็นเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	69
4.2.2	ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนผู้สูงอายุ.....	82
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		
5.1	สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล.....	114
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	125
5.3	ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป.....	129
รายการอ้างอิง.....		130
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในต่างประเทศ.....		133
ภาคผนวก ข สรุปร่างแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - พ.ศ. 2564).....		139
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม.....		148
ภาคผนวก ง รูปภาพกิจกรรมต่าง ๆ ของชมรม.....		153
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....		160

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1-1	แสดงประมาณการประชากรประเทศไทย.....	8
2-1	แสดงการเปรียบเทียบงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3-1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษาตามจำนวนประชากร ที่ขอบเขตความเชื่อมั่น 95%.....	28
4-1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	36
4-2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	36
4-3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ.....	37
4-4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกจำนวนบุตร.....	37
4-5	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและสถานภาพ.....	38
4-6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการศึกษา.....	39
4-7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ.....	41
4-8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้ครอบครัวต่อเดือน.....	42
4-9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งรายได้หลัก.....	43
4-10	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและแหล่งรายได้.....	44
4-11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพสุขภาพ.....	46
4-12	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความถี่ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ.....	47
4-13	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามทำเลที่ตั้ง ของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	48
4-14	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภท ของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	49
4-15	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดที่ดิน ของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	50
4-16	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกรรมสิทธิ์ ในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	51
4-17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาการอยู่อาศัย ในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-18 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้อยู่อาศัยร่วม ในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	53
4-19 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่ลำพัง จำแนกตามสถานภาพ การมีบุตร การศึกษา และรายได้.....	54
4-20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะที่อยู่อาศัย ปัจจุบันของผู้สูงอายุกับที่อยู่อาศัยของลูกหลาน.....	56
4-21 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดในการ แยกออกไปอยู่ลำพัง.....	57
4-22 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชั้นที่พัก ของที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	58
4-23 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัญหาเกี่ยวกับ ที่อยู่อาศัยด้านต่าง ๆ.....	59
4-24 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาที่อยู่อาศัย เปรียบเทียบตามประเภทที่อยู่อาศัยต่าง ๆ.....	60
4-25 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดในการย้าย จากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	62
4-26 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยคิดย้ายจากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน เปรียบเทียบระหว่างกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยปัจจุบันประเภทต่าง ๆ.....	63
4-27 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลในการคิดย้าย หรือไม่ย้ายจากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	65
4-28 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเรื่อง ลักษณะผู้อยู่อาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	69
4-29 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เคยคิด อยากแยกอยู่ลำพัง และผู้ต้องการอยู่กับลูกหลานต่อไป ตามความเห็นด้าน ลักษณะผู้อยู่อาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	70
4-30 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเรื่อง ทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-31 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเรื่อง ลักษณะตัวอาคารของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	74
4-32 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับ ลักษณะการครอบครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ....	75
4-33 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความเห็นเกี่ยวกับ ผู้อยู่อาศัยร่วมในที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	76
4-34 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระบุบริการต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มี ในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	77
4-35 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระบุสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ.....	79
4-36 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับชุมชน ผู้สูงอายุ.....	82
4-37 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นต่อชุมชน ผู้สูงอายุ.....	83
4-38 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความคิดเห็น ต่อชุมชนผู้สูงอายุ.....	84
4-39 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความสนใจในการไปอยู่ที่ ชุมชนผู้สูงอายุ.....	86
4-40 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความสนใจ และไม่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ.....	87
4-41 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความสนใจในการไปพัก ชั่วคราวในชุมชนผู้สูงอายุ.....	89
4-42 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างเพศ และอายุ.....	91
4-43 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างสถานภาพ และการมีบุตร.....	93
4-44 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างการศึกษา และอาชีพ.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4-45	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างระดับรายได้ครอบครัวต่อเดือน.....	97
4-46	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบตามผู้อยู่อาศัยร่วมในปัจจุบัน.....	99
4-47	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบตามผู้ดูแลยามเจ็บป่วย.....	101
4-48	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างทำเลที่ตั้งที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	103
4-49	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	105
4-50	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างระยะเวลาการอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	107
4-51	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีและไม่มีปัญหาที่อยู่อาศัย.....	109
4-52	แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เคยคิดย้าย และไม่เคยคิดย้ายจากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	111
5-1	แสดงการเปรียบเทียบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องแนวทาง การจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา ชมรมอยู่ร้อยละปี.....	124

สารบัญแผนผัง

แผนผังที่	หน้า
1-1 แสดงวิธีดำเนินการวิจัย.....	33
1-2 แสดงการกำหนดประเด็น น้าหนัก และตัวแปรต่าง ๆ ในการวิจัย.....	34

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
2-1 รูปแบบศูนย์บริการผู้สูงอายุตามความต้องการของผู้สูงอายุและผู้ดูแล	24
4-5 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและสถานภาพ	38
4-10 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและแหล่งรายได้หลัก	44
4-19 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ลำพัง จำแนกตามสถานภาพ การมีบุตร การศึกษา และรายได้	55
4-24 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัญหาที่อยู่อาศัย เปรียบเทียบตามประเภท ที่อยู่อาศัยประเภทต่างๆ	61
4-26 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เคยคิดย้ายจากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน เปรียบเทียบระหว่างกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยปัจจุบันประเภทต่าง ๆ	64
4-27 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความคิดเรื่องการย้าย จากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	66
4-28 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เคยคิดอยากแยกอยู่ลำพัง และผู้ต้องการอยู่กับลูกหลานต่อไป ตามความเห็นด้านลักษณะผู้สูงอายุของ ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	71
4-29 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง เปรียบเทียบความเห็นด้านทำเลที่ตั้งของที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุตามทำเลที่ตั้งที่อยู่อาศัยปัจจุบัน	73
4-34 แสดงร้อยละของบริการต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีในโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	78
4-35 แสดงร้อยละของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ควรจัดให้มีในโครงการที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุ	80
4-38 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความเห็นต่อชุมชนผู้สูงอายุ	85
4-40 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลของความสนใจต่อชุมชนผู้สูงอายุ	88
4-42 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างเพศ และช่วงอายุ	92
4-43 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบตามสถานภาพ และการมีบุตร	94
4-44 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างวุฒิการศึกษา และอาชีพ	96

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิที่	หน้า
4-45 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างระดับรายได้ครอบครัวต่อเดือน.....	98
4-46 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างผู้เข้าร่วมปัจจุบัน.....	100
4-47 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างผู้ดูแลямเจ็บป่วยบุคคลต่าง ๆ.....	102
4-48 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างทำเลที่ตั้งที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	104
4-49 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	106
4-50 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างระยะเวลาการอยู่อาศัยในที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	108
4-51 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่มีปัญหาและไม่มีปัญหาที่อยู่อาศัย.....	110
4-52 แสดงร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่สนใจไปอยู่ชุมชนผู้สูงอายุ เปรียบเทียบระหว่างผู้ที่เคยคิดย้ายและไม่เคยคิดย้ายจากที่อยู่อาศัยปัจจุบัน.....	112

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 แสดงรูปแบบที่อยู่อาศัยประเภทต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุในต่างประเทศ.....	2
1-2 แสดงรูปแบบที่อยู่อาศัยประเภทต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย.....	3
6-1 แสดงงานสัมมนาของชมรมอยู่ร้อยปี.....	154
6-2 แสดงงานสัมมนาของชมรมอยู่ร้อยปี.....	154
6-3 แสดงโครงการรณรงค์ของชมรมอยู่ร้อยปี.....	155
6-4 แสดงโครงการรณรงค์ของชมรมอยู่ร้อยปี.....	155
6-5 แสดงกิจกรรมแอโรบิคจังหวัดจันทบุรี.....	156
6-6 แสดงกิจกรรมขี่กบ.....	156
6-7 แสดงกิจกรรมฝึกจิต.....	157
6-8 แสดงกิจกรรมหมกทราย.....	157
6-9 แสดงกิจกรรมในน้ำ.....	158
6-10 แสดงกิจกรรมในน้ำ.....	158
6-11 แสดงอาหารเพื่อสุขภาพ.....	159